

NCC Industry A/S
Hørkær 8
2730 Herlev
CVR: 26 70 84 35

Kroghs A/S
Klim Strandvej 284
Klim Strand
9690 Fjerritslev
CVR: 45 57 15 013

Thyborøn Nordsøral A/S
Sydhavnsvej 21
7680 Thyborøn
CVR: 25 45 37 43

Erhverv
J.nr.: 2019 - 5488
Tilladelsesnr.: 865-2019-5488
Ref. SILEM
Den 13. januar 2020

Primær tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 562-LC Jyske Rev A

NCC Industry A/S, Thyborøn Nordsøral A/S og Kroghs A/S meddeles hermed tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 562-LC Jyske Rev A. Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20, stk. 2, nr. 2, i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 (herefter råstofloven).

Vilkår

Der må kun finde indvinding sted inden for det område og på de vilkår, der fremgår af bilag 1 til denne tilladelse.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges. Vilkårene fremgår af bekendtgørelse nr. 1680 af 17. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen (herefter råstofbekendtgørelsen).

Indvinding kan først igangsættes, når tilladelsens og bekendtgørelsens gældende vilkår er opfyldt.

Tilladelsens varighed

Tilladelsen træder i kraft, når den allerede gældende primær tilladelse (NST-7322-01889) til indvinding af råstoffer i område 562-LC Jyske Rev A ophører, dog tidligst den 11. februar 2020. Tilladelsen udløber når den maksimale tilladte indvindingsmængde (jf. bilag 1) er indvundet, dog senest den 11. februar 2030.

Miljøstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

Tilladte indvindingsmængder

Den samlede og årlige tilladte indvindingsmængde fremgår af bilag 1.

Da der er flere, der kan indvinde i området, oplyser Miljøstyrelsen kvartalsvis på styrelsens hjemmeside størrelsen af den indvundne mængde og restmængde i området.

Hvis området bliver omfattet af krav om hyppigere indberetning af indvundne mængder, se under nedenstående punkt om indberetning af indvindingsdata, sender Miljøstyrelsen i perioderne mellem opdatering af hjemmesiden efter behov

oplysninger om den tilbageværende tilladte mængde til de berørte tilladelsesindehavere.

Miljøstyrelsen vil meddele det, når Miljøstyrelsen har fået indberetninger, der viser, at den samlede eller årlige tilladte mængde i området er indvundet.

Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal hvert kvartal elektronisk indberette oplysninger om indvindingen. Indberetningerne skal være Miljøstyrelsen i hænde senest 2 uger efter udgangen af hvert kvartal, jf. § 52 i råstofbekendtgørelsen.

Oplysning om mængde af indvundne råstoffer danner bl.a. grundlag for Miljøstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen kan i henhold til § 41 i råstofbekendtgørelsen træffe afgørelse om, at indvundne mængder i et fællesområde skal indberettes hyppigere end det, der er fastsat i § 52.

Tilladelsesindehaver skal give meddelelse til Miljøstyrelsen, hvis tilladelsesindehaveren agter inden for de næste tre måneder at indvinde mere end 50 % af den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige tilladte mængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 1, i råstofbekendtgørelsen.

En tilladelsesindehaver skal straks give Miljøstyrelsen meddelelse herom, hvis den pågældende har indvundet hele den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige indvindingsmængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 2, i råstofbekendtgørelsen.

Vederlag

Der skal betales vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2, og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

For nærværende tilladelse skal der i 2019 betales 6,60 kr. pr. indvunden m³, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2, 1. pkt.

Vederlagssatsen indeksreguleres en gang årligt med virkning fra 1. januar på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik om den procentvise ændring i nettoprisindekset for januar måned imellem de to forudgående år, jf. bekendtgørelsens § 61. De indeksregulerede vederlagssatser offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Sagens grundlag

Til grund for afgørelsen ligger NCC Industry A/S, Thyborøn NordsøRal A/S og Kroghs A/S' ansøgning af 22. november 2018. Derudover ligger rapportererne *Råstofeftersforskning i fællesområde 562-LC, Jyske Rev* fra d. 22 oktober og *Råstofindvinding i fællesområde 562-LC, Jyske Rev* fra d. 22. november 2018, der inkluderer statusrapport, miljøkonsekvensvurdering og Natura 2000 væsentlighedsvurdering, også til grund for afgørelsen.

Der er ansøgt om tilladelse til indvinding af i alt 5,1 mio. m³ i en 10-årig periode, med et årligt maksimum på 700.000 m³. Indvindingen vil foregå ved slæbesugning. Materialerne anvendes til f.eks. beton og asfalt, og afsættes i hele Danmark og i nabolandende omkring Nordsøen. Ifølge ansøgningen vurderes det ikke muligt at erstatte materialerne med oprensings og uddybningsmaterialer grundet den ønskede beskaffenhed og volumen.

Det ansøgte område og dettes geologi m.v.

Ansøgningsområdet er beliggende på Jyske Rev i Nordsøen i en afstand til kysten på ca. 45 km. Det ansøgte område har et areal på 18,1 km². Ansøgningsområdet har tidligere været anvendt til råstofindvinding, da dette har været en del af det tidligere udlagte fællesområde 562-LC siden 2015. Dette nye område 562-LC er afgrænset i forhold til det tidligere fællesområde på baggrund af de geologiske og miljømæssige undersøgelser. Området er derfor tilpasset for at undgå en påvirkning af stenrev i området, og ligeledes er de dybere beliggende områder i den sydlige del af området skåret ud af det nye indvindingsområde. Arealet reduceres derved med 40 %.

Ansøgningsområdet er omgivet af en række andre indvindingsområder. Det grænser op til auktionsområderne 562-LD Jyske Rev H og 562-JE Jyske Rev J. Desuden ligger yderligere fem indvindingsområder inden for en radius af 16 km.

Ressourcen

Ifølge den geofysiske kortlægning forekommer der centralt i området en markant grus- og ralforekomst på 3-4 m tykkelse. Omfanget af den kortlagte forekomst vurderes ifølge den geologiske undersøgelse i omegnen af 9,0 mio. m³, hvoraf det vurderes, at 50% består af grus- og ralressource. Deraf vurderes den tilgængelig grus- og ralforekomst at være på ca. 4,5 mio. m³. Denne ressource er ifølge ansøgningsmaterialet det ønskede mål med indvindingen i 562-LC Jyske Rev A. Der findes også øvrige råstofforekomster i området, som forventes primært at indeholde sand.

Miljøvurderingen

Den indsendte miljøvurdering fra november 2018 tager afsæt i en indvinding af en mængde på 5,1 mio. m³ i en 10-årig periode, dog med en maksimal indvindingsmængde på 700.000 m³ årligt. Den biologiske kortlægning samt miljøvurderingen af området og miljøkonsekvensvurderingen er gennemført i overensstemmelse med råstoffbekendtgørelsens bilag 3, fase II.

Dybde- og substratforhold

Vanddybden i ansøgningsområdet er målt til mellem 6-34 m, med de største dybder i den sydøstlige og sydvestlige del. De laveste dybder er registreret nord for ansøgningsområdet i påvirkningszonen, hvor dybden flere steder er under 20 m. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil indvindingen kunne medføre substrat- og dybdeændringer i området, da en stor del af grus-fraktionen forventes fjernet efter en 10-årig indvindingsperiode. Der kan lokalt forekomme ændringer på >1 m i vanddybden i de mest indvindingspåvirkede områder af ressourceområdet.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen er substrattype 1b og substrattype 2 de mest dominerede substrattyper i ansøgningsområdet og i påvirkningszonen. Derudover dækker substrattype 3 og 4 en lille del af ansøgningsområdet (2%), og en relativt større del af påvirkningszonen (19%). Bunden af ressourcen vurderes i rapporten at kunne nås steder, hvor ressourcen er tyndest, hvilket vurderes at kunne medføre en ændring af substratforholdene når den underlæggende stenede ressource

blotlægges. Samtidig vil sandfraktionen opkoncentreres når grusfraktionen indvindes. Det vurderes i rapporten, at disse påvirkninger vil være meget begrænsede i påvirkningszonen og i ikke indvindingspåvirkede områder.

Miljøkonsekvensvurderingen vurderer, at de pågældende substrat- og dybdeændringer har en mindre negativ betydning, da sedimenttransporten i området i nogen grad kan medføre en reetablering af de oprindelige forhold med tiden.

Ifølge miljørapporten medfører indvindingen en sedimentspredning i området. Dette skaber øgede sedimentkoncentrationer i vandsøjlen under indvinding, samt omlejring af sediment i området. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen, vil dette have en mindre negativ påvirkning på substratforholdene i ansøgningsområdet, og i ubetydelig grad lokalt i påvirkningszonen, hvor naturtype 3 og 4 er til stede.

Det bemærkes i statusrapporten, at indvindingen siden 2015 har medført en dybdeforøgelse, men at denne ligger inden for usikkerheden på målingerne på 1 m.

Flora og fauna

Naturtyperne er defineret på baggrund af substrattyperne. Ansøgningsområdet samt påvirkningszonen omfatter derfor hovedsageligt naturtype 1b og 2. I ansøgningsområdet udgør naturtype 3 og 4 samlet 2% af området, mens de for påvirkningszonen samlet udgør 19%.

Det vurderes i miljørapporten, at den største biologiske værdi i området er knyttet til stenrevne (naturtype 4), som hovedsageligt forekommer i påvirkningszonen og kun sporadisk i ansøgningsområdet. Det bemærkes dog endvidere i rapporten, at det hovedsageligt var tilsvarende arter af fauna, der blev registreret i naturtype 3 som i naturtype 4, og at disse naturtyper derved i højere grad adskilte sig ved et større antal individer i naturtype 4 end i naturtype 3 end ved tilstedeværelsen af forskellige arter.

Der blev registreret bundflora i naturtype 3/4. Ifølge rapporten kan den manglende bundfauna i naturtype 1 og naturtype 2 skyldes mangel på substrat til fasthæftning eller de dynamiske forhold. De registrerede flora- og faunaarter er alle almindeligt forekomne i de danske farvande, og området vurderes at have et højt etablerings- og rekoloniseringspotentiale for de arter, der er registreret. Der er ikke registreret ålegræs, biogene- eller boblerev i hverken indvindingsområdet eller i påvirkningszonen.

Arealinddragelsen som følge af råstofindvindingen forventes ifølge miljøkonsekvensvurderingen at have en mindre negativ betydning på flora og fauna. Denne anses ifølge miljøvurderingen som lille og ikke uforeneligt med andre hensyn, da området forventes langsomt at blive tilsandet og udjævnet efter endt indvinding. Det bemærkes i statusrapporten, at der ikke kan observeres sugespor i alle de dele af området, hvor der er siden 2011 er registreret lasteindberetninger, og det antages derfor i vurderingen, at substratet i området har et stort reetableringspotentiale. De registrerede sugespor falder ifølge statusrapporten sammen med lasteindberetninger for de seneste 2-3 år.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen, påvirkes de bentiske samfund moderat negativt, når havbunden forstyrres af at substratet fjernes af sugefoden, men også af overdækningen af frasorteret materiale fra indvindingen, der returneres til havbunden. Disse processer vil medføre en høj mortalitet af epi- og infauna i det påvirkede område. Det vurderes også i rapporten, at indvindingen kan medføre en

substratændring når den ansøgte mængde indvindes, som vil medføre en negativ påvirkning på bundfaunaen tilknyttet til det pågældende bundsubstrat.

Råstofindvindingen medfører et sedimentspild til vandsøjlen, som skaber øgede sedimentkoncentrationer i vandsøjlen og en efterfølgende sedimentation af materialet. Sedimentspildet forventes at sedimentere inden det når ud over påvirkningszonen. Samtidig forventes en ikke-skadelig sedimentkoncentration i vandsøjlen ved indvindingen i området. Rapporten bemærker, at bundfaunaen i området generelt er tilpasset et dynamisk miljø med variation i suspenderet sediment og sedimentoverlejring. Miljørapporten vurderer derfor, at sedimentspredningen vil medføre en mindre negativ påvirkning i området.

Fisk og fiskeri

Miljøvurderingen bemærker, at Nordsøen er et vigtigt fiskeriområde for det kommercielle fiskeri, og der fiskes intensivt på Jyske Rev efter blandt andet torsk og forskellige arter af fladfisk.

Indvinding vil medføre en arealinddragelse imens den foregår. Ifølge miljøvurderingen vil dette medføre en reduktion af habitat- og fødegrundlag for fiskene i området, da blandt andet mængden af byttedyr for fisk kan reduceres som følge af indvinding. Rapporten vurderer dog, at arealinddragelsen i forhold til fisk er ubetydelig negativ set i relation til områdets lave fødemængde og naturlige dynamik. Da indvindingen er begrænset areal- og tidsmæssigt, vurderes påvirkningen af arealinddragelsen på fisk at være mindre, lokal og kortvarig.

Miljøkonsekvensvurderingen bemærker, at forstyrrelsen af havbunden som følge af råstofindvinding vil medføre en påvirkning af substratsammensætningen, som potentielt kan påvirke gydepladserne for visse fiskearter, herunder tobis. Rapporten bemærker også, at indvindingens påvirkning vil være negativ og andre steder positiv på gydehabitatet for tobis, samt at indvindingsområdet udgør en lille del af den samlede udbredelse af tobis. Desuden henvises der til, at målet med indvindingen ikke er den type substrat, som tobis foretrækker som gydehabitat. Ifølge rapporten har forstyrrelsen af havbunden derfor en lokal og ubetydelig påvirkning på fisk, men dog af en mellemlang varighed.

Rapporten bemærker, sedimentspredning i vandsøjlen under råstofindvindingen kan påvirke fisk til at udvise undvigeadfærd og undgå indvindingsområdet mens indvindingen foregår. Ligeledes bemærker rapporten, at suspenderet stof kan påvirke pelagiske fiskeæg, som derved kan synke og gå til grunde. Sedimentspildet vil ifølge miljørapporten dog være begrænset i udbredelse og varighed, og da fiskene kan søge til andre områder mens indvindingen foregår, og vurderer rapporten, at påvirkningen af sedimentspredningen på fisk og fiskeri i området derfor er ubetydelig negativ.

Fugle

De største koncentrationer af fugle i området forventes at forekomme i forbindelse med trækbevægelser forår og efterår. Der i rapporten angivet 11 arter af hav- og kystfuglearter, som optræder i området i en eller flere af årets måneder. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger i minimum 50 km afstand til området og dermed ikke i umiddelbar nærhed af indvindingsaktiviteten.

Ansøgningsområdet forventes ifølge rapporten, at være af begrænset betydning som fourageringsområde for fugle på grund af vanddybden. Da fødegrundlaget i området vurderes som begrænset, forventes indvindingen ifølge miljøvurderingen ikke, at påvirke fuglenes fødegrundlag væsentligt. En stigning i suspenderet stof mens der indvindes kan dog i en periode begrænse fourageringsmulighederne i området på grund af nedsat sigtbarhed. Ifølge miljøvurderingen har dette en lokal og ubetydelig påvirkning og er uden betydning for bestandene.

Rapporten bemærker, at der ofte er stor kollisionsrisiko mellem trækkende fugle og skibe med belysning om natten. Da ansøgningsområdet ikke ligger i en trækkorridor vurderer rapporten, at dette har en ubetydelig negativ påvirkning på fuglebestandene i området.

Miljøvurderingsrapporten konkluderer blandt andet på baggrund af ovenstående, at råstofindvindingen i området vil have en lokal og ubetydelig eller lille påvirkning på fugle.

Havpattedyr

Havpattedyr er generelt beskyttede, og derudover er marsvin særligt beskyttede under Habitatdirektivets bilag IV. Ifølge miljøvurderingen ligger ansøgningsområdet i stor afstand til områder, der er udpeget som kerneområder for marsvin i de danske farvande. Spættet sæl og gråsæl kan sporadisk forekomme omkring Jyske Rev, men forekommer især i kystnære farvande. De nærmeste lokaliteter hvor spættede sæler og gråsæler raster er i Limfjorden og Vadehavet.

Rapporten vurderer, at forstyrrelse af havbunden og sedimentspredning vil have en ubetydelig negativ påvirkning på sæler og marsvin. Dette skyldes den potentielle negative påvirkning på føden i området, da aktiviteten kan forstyrre fisk ved ændringer i bundforhold og sedimentspild i vandet, men at pattedyrene er mobile og vurderes at kunne søge føde i andre områder, samt marsvins evne til at lokalisere bytte på anden vis end via synet, og desuden fremhæves også sælernes forventede beskedne forekomst i området.

Det vurderes i miljørapporten, at støj fra indvindingen i ansøgningsområdet kun vil have en mindre negativ påvirkning på marsvin og sæler i ansøgningsområdet, og overordnet en ubetydelig påvirkning på marsvinebestanden. Dette skyldes, at marsvin generelt er følsomme over for støj, mens sæler er også støjpåvirkelige især når de opholder sig på land, mens de ifølge miljørapporten er mere robuste i vand. Derudover vil marsvin og sæler, når indvindingen påbegyndes, allerede befinde sig i nogen afstand til indvindingsfartøjet pga. støj fra skibets motorer. Desuden er Jyske Rev allerede i dag påvirket af menneskelig aktivitet. Det vurderes derfor, at marsvin og sæler kun bliver fortrængt fra ansøgningsområdet i kortere perioder.

Internationale beskyttelsesområder

De nærmeste Natura 2000-områder er de marine områder Thyborøn Stenvolde (N247), Sandbanker ud for Thyborøn (N219) og Jyske Rev Lille fiskerbanke (N248), som ligger hhv. 19 km, 28 km og 26 km fra ansøgningsområdet. Udpegningsgrundlaget for Thyborøn Stenvolde og Jyske Rev Lille fiskerbanke er rev (1170), mens udpegningsgrundlaget for Sandbanker ud for Thyborøn er sandbanke (1110). Ingen af Natura 2000-områderne omfatter fuglebeskyttelsesområder.

Ifølge konsekvensvurderingen vil de potentielle påvirkninger af indvindingen på Natura 2000-områderne indebære en forøgelse af suspenderet materiale i vandsøjlen samt sedimentering af dette. Dette vurderes dog i Natura-2000 væsentlighedsvurderingen at være uden betydning for målopfyldelsen for områderne. Ifølge rapporten skyldes det afstanden til områderne, samt erfaringer med tidligere indvindinger, hvor suspenderet materiale i høj grad forekommer inden for få hundrede meter fra indvindingen og i påvirkningszonen, hvorved en negativ påvirkning af øget sediment i vandsøjlen på målopfyldelsen i Natura 2000-områderne kan afvises.

Det nærmeste habitatområde hvor en bilag IV-art (marsvin) er på udpegningsgrundlaget er mere end 50 km væk fra ansøgningsområdet. Påvirkningerne af støj, suspenderet sediment, og fødeudbud, forventes ifølge væsentlighedsvurderingen, at være begrænsede, kortvarige og ubetydelige på bestanden af marsvin. Derfor vurderer miljørapporten, at indvindingsaktiviteten ikke medfører en væsentlig påvirkning af den samlede bestand af marsvin eller på områdets økologiske funktionalitet for arten, og dermed vurderes ingen bilag-IV art væsentlig påvirket.

Miljømål og indsatsprogrammer

Ansøgningsområdet er beliggende uden for Vandrammedirektivets 1-sømilgrænse, og direktivets målsætninger vurderes derfor ifølge miljørapporten ikke påvirket af indvindingen, og dette vurderes derfor ikke yderligere i konsekvensvurderingen.

Derimod vurderes flere af diskriptorene i Havstrategidirektivet også i de foregående afsnit og i det følgende. Det vurderes i rapporten, at indvindingen potentielt kan påvirke områdets miljømål ved forstyrrelse af havbunden og ved sedimentspredning.

Ifølge rapporten påvirkes havbundens integritet af indvindingen. Det vurderes at indvindingen vil medføre en moderat negativ påvirkning af havbunden inden for ansøgningsområdet, men ikke i påvirkningszonen og i havområdet uden for. Forstyrrelse af havbunden behandles nærmere under Substrat- og dybdeforhold.

Rapporten vurderer, at sedimentspild kan påvirke vandkvaliteten ved at frigive næringsstoffer og forurenende stoffer til vandsøjlen, og dermed målsætningen og god kemiske og økologisk tilstand. I forbindelse med dette bemærker rapporten, at undersøgelser viser, at fysiske effekter af indvindingen generelt er begrænset til selve indvindingsstedet, og de miljømæssige effekter uden for indvindingsområdet er meget begrænsede. Derfor vurderer miljøvurderingen, at sedimentspredningen i området kun vil have en lokal påvirkning, som vurderes ubetydelig i forhold til miljømål og indsatsprogrammer.

Marinarkæologiske interesser

Ifølge de geofysiske undersøgelser blev der ikke fundet genstande af marinarkæologisk interesse. Desuden fremgår det, at der ifølge Slots- og Kulturstyrelsens database "Fund og Fortidsminder" ikke er nogen registreringer af vrage, objekter eller lignende i området. Miljøkonsekvensvurderingen vurderer dog, at potentielt kulturbærende lag kan blotlægges i forbindelse med råstofindvindingen, men det vurderes endvidere, at sandsynligheden for marinarkæologiske interesser i disse er reduceret, da lagene ligger relativt dybt. Indvindingen vurderes derfor, at medføre ubetydelig negativ påvirkning på de marinarkæologiske interesser. Rapporten bemærker, at der handles efter Slots- og Kulturstyrelsens *Instruktion om marinarkæologiske fund*.

Rekreative interesser

Grundet afstanden til kysten på over 40 km vurderes det i rapporten, at de rekreative interesser er begrænset til rekreativt fiskeri og lystsejlad.

Da indvinding allerede foregår i området, vurderes det, at forstyrrelsen af lystfiskere og lystsejlere ikke vil ændres fra den nuværende.

Forstyrrelsen af indvindingsaktiviteten på de rekreative interesser vurderes derfor i miljørapporten at være ubetydelig og af lokal påvirkning.

Sejladsforhold

AIS data viser, at mellem 5-40 skibe sejler igennem området pr. år, dog med stedvist flere registreringer (>100 pr år) der sammenfalder med området hvor der pågår kraftig indvinding.

Selve indvindingen vil ikke medføre et øget tryk på skibsfarten i området, da der allerede finder indvinding sted i det pågældende område. Der har i mange år været indvinding i området, uden at det har givet anledning til kendte problemer som f.eks. påsejlinger. Tilstedeværelsen af fartøjer til indvinding vurderes derfor i rapporten, som en ubetydelig påvirkning af sejladsforholdene i området. Rapporten vurderer risikoen for oliespild som ubetydelig.

Ammunition

Ifølge rapporten, er der på baggrund af sidescan ikke identificeret objekter som tyder på forekomsten af sprængstofholdige genstande. Der er ikke foretaget en UXO undersøgelse af området, og det vurderes i miljørapporten, at tilstedeværelsen af ikke-eksploderet ammunition kan forekomme indlejret i sedimentet i området, hvilket er relevant i forhold til arbejdssikkerhed til havs. Rapporten bemærker, at der tages de nødvendige forhold, hvis der konstateres rester af ammunition, jf. BEK 1351 af 29/11/2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv.

Kumulative effekter

Ifølge miljørapporten vil sedimentspildet fra indvindingsaktiviteten primært transporteres i nordlig retning, og dermed er auktionsområde 562-JE Jyske Rev J i størst risiko for en påvirkning fra område 562-LC Jyske Rev A. Det bemærkes dog, at størstedelen af materialet forventes bundfældet indenfor 150 m og derved ikke overskride påvirkningszonen. Ifølge miljørapporten vil sedimentspredningen, selv hvis indvindingen pågår samtidigt i ansøgningsområdet og et af de nærliggende områder, ikke være nævneværdig i og uden for påvirkningszonen i forhold til den mængde sediment, som naturligt er i vandsøjlen.

Ifølge miljørapporten vurderes den kumulative undervandsstøj som værende lokal og af kortere varighed. De kumulative effekter af undervandsstøj vurderes at resultere i minimale forringelser for marsvin, som fortrænges for området i en periode, da det vurderes, at disse kan finde andre egnede opholdssteder i nærområdet.

Miljørapporten bemærker, at indvindingsfartøjet ikke kumulativt vil bidrage til en væsentlig merbelastning af skibstrafikken i området.

Rapporten bemærker, at indvindingen kan medføre ændringer i overfladesubstrat og dybdeforhold. Ved indvinding i flere nærliggende områder, som i det pågældende tilfælde, vil dette ifølge rapporten potentielt kunne medføre en

kumulativ effekt på de biologiske forhold på Jyske Rev. Rapporten bemærker dog, at disse effekter er vanskelige at estimere på grund af den naturlige sedimenttransport på Jyske Rev.

Hørings svar

Ansøgning og miljøkonsekvensvurdering har været i høring i perioden 18. februar 2019 til 20. marts 2019.

Der er i forbindelse med høringen modtaget følgende høringssvar:

Danmarks Fiskeriforening PO anerkender, at andre erhverv end fiskerierhvervet har brug for adgang til de marine områder omkring Danmark. Det er dog som udgangspunkt værd at huske på, at hvor fisk er en fornybar ressource, som man vil kunne blive ved med at høste af, er det kun muligt at ”høste” råstofferne til havs en gang og så er de væk fra området, sammen med de habitattyper der fjernes. Ifølge DFPO, skal indvindingen af råstoffer derfor tage mest muligt hensyn til de erhverv der er afhængige af netop bundforhold. I forhold til fiskeri drejer det sig om fangst, gyde, opvækst og fødesøgningsarealer. DFPO mener, at det er afgørende, at der tages hensyn til disse for fiskeriet vigtige arealer når tilladelser tildeles råstofindustrien og især når mængderne der ønskes indvundet er meget betydelige.

Under aktivt fiskeri i råstofområder er erhvervsfartøjer ofte begrænset af deres muligheder for at navigere, når deres redskaber bjærges eller sættes ud. Det er afgørende at alle fartøjer i den forbindelse udviser godt sømands skab, ved at holde afstand til erhvervsfartøjer og ikke mindst respektere deres redskaber, som oftest garn i områderne. I området og i tæt tilknytning hertil, drives der garnfiskeri efter torsk og forskellige arter af fladfisk, der er tæt knyttet til bund habitatet. Det er vigtigt for fiskerne at deres aktiviteter i området accepteres og respekteres.

Fiskerne, der bruger jyske rev til deres fiskeri, ser meget gerne at der tages de nødvendige hensyn til deres aktiviteter, når de anvender fiskeriområder, der samtidig er udlagt til råstofområder. Der burde være plads til begge erhverv i områderne og der bør samtidig oprettes en procedure for hvordan fiskerne kan kommunikere deres garnpositioner til råstoffartøjerne, så konflikter hvor garn bliver ødelagt for fremtiden kan undgås.

Marinarkæologi Jylland, herunder De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, Strandingsmuseum St. George har ingen indsigelser mod det planlagte arbejde, da der ikke er registreret fund i umiddelbar nærhed. Der gøres opmærksom på, at skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrag skal dette straks anmeldes til Strandingsmuseet i henhold til museumslovens § 29 h.

Søfartsstyrelsen har ingen bemærkninger til den ansøgte indvinding af råstoffer i område 562-LC på Jyske Rev. Søfartsstyrelsen har vedlagt bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande, samt vurderingsskema som bedes efterlevet i relevant omfang.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse gør ansøger opmærksom på kendskab til et britisk minefelt fra Anden Verdenskrig, nær det ansøgte område.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bemærker at ansøger, er opmærksom på forholdet vedrørende ammunition eller genstande, der kan være farlige (UXO), og at der hverken ved Sidescan Sonarundersøgelser eller rent fysisk er fundet UXO. Tilstedeværelsen af UXO kan dog ikke på den baggrund afvises. Såfremt der i forbindelse med arbejdet på eller i havbunden konstateres rester af UXO, skal

arbejdet straks indstilles og der tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1351 af 29. november 2013 § 14 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Danmarks Naturfredningsforening har følgende bemærkninger til ansøgningen: DN har bemærkninger til ressourceknaphed samt eksport af danske råstoffer som ikke refereres yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette som relevant for den enkeltstående sag.

DN bemærker, at miljøkonsekvensrapporten skal vurdere en række miljøforhold og nogle er fravalgt som ikke-relevante. De fleste er klart fornuftige fravalg, men at fravælge landskabelige forhold og geologiske interesser forekommer noget snæversynet. Landskaber findes afgjort også under vandoverfladen og de er blevet væsentligt mere rekreativt tilgængelige de seneste årtier. At fjernelse af 4-5 meter geologiske materialer ikke skulle udgøre en geologisk interesse er ligeledes en tvivlsom vurdering. Af ansøgningen fremgår at halvdelen af det slæbesugede materiale sigtes fra – sand under 2-4 mm - og sendes tilbage i havet. Det har umiddelbart to konsekvenser: For det første er sandet relativt mobilt og kan tilsande de resterende bundtyper, herunder de grovere bundtyper med høj biodiversitet. Det anføres således at dele af den ønskede råstofressource kan blive utilgængelig/urentabel at nå pga. denne sanddumpning. For det andet er finere sand også et anvendeligt råstof, som man i stedet burde medbringe i land i stedet for at skulle forstyrre havbund endnu en gang – måske et andet sted – for at skaffe det. Der savnes i høj grad en vurdering i konsekvensrapporterne af den mulighed og i givet fald hvorfor den ikke anvendes.

Det gælder generelt, at der mangler uberørte referenceområder for at kunne vurdere i hvor høj grad råstofindvinding påvirker havbundens integritet. Ifald området har været indvundet før eller der er foregået bundtrawlfiskeri, hvad er tilfældet på langt hovedparten af danske havbunde, så er udgangssituationen en allerede stærkt forstyrret havbund og undersøgelser af påvirkning med det udgangspunkt bliver naturligvis ikke retvisende. Konklusioner om at sandsugning kun påvirker havbundens liv minimalt skal ses i det lys.

DN har bemærkninger til den danske definition på stenrev. Dette refereres ikke yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette som relevant for den enkeltstående sag.

DN bemærker, at hele farvandet V og NV for Thyborøn ud forbi Jyske Rev udgør et kludetæppe af forskellige råstofinteresser – igangværende, undersøgelser og tidligere - og det må uvægerligt samlet set have betydning for områdets tilstand og biologi. I hvert fald kunne der være brug for en samlet analyse heraf.

DN har derudover følgende område specifikke kommentarer:

Bundfaunaen i 562-LC Jyske Rev A er sammenlignet med nærliggende A-2016 og B-2016, som ikke har været råstofindvundne, substratmæssigt og med hapsprøver. Det har imidlertid ikke vist overbevisende forskelle, men områderne har også et betydeligt fiskeri til fælles. At naturtyper 1b og 2 skulle være uden større biologisk værdi forekommer ikke gyldigt på den baggrund, men diversiteten er naturligvis lavere end på naturtypen 3/4 pga. af bundens heterogenitet i form af mere stenet bund.

Der er også foretaget sammenligninger med undersøgelser fra 2009/2010 og 2018 i området for at se evt. indflydelse gennem årene af løbende indvinding. Hvorledes historikken var før 2009/2010 oplyses ikke. Det vides derfor ikke, om området da var uden indvinding. Der kan imidlertid ikke udrages store ændringer i perioden,

heller ikke hvor samme ROV-stationer var genbesøgt, men det vil forventeligt heller ikke være på den bevægelige epifauna der ses sådanne betydelige ændringer.

Det konkluderes, at der ikke er sket væsentlige dybdeændringer i området efter 9 års indvinding på baggrund af pæn overensstemmelse mellem to dybdemodeller, men det formodes dog samtidigt at de alligevel er sket, blot inden for usikkerheden på 1 meter.

DN har efterfølgende sendt et supplerende høringssvar angående et ønske om øget tilsyn af indvindingsskibene med hensyn til indvundne mængder og med at indvindingen foregår i tilladelsesområderne. Dette refereres ikke yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette som relevant for denne enkeltstående sag.

Gorriisen Federspiel på vegne af Rhode Nielsen A/S anmoder i høringssvar om, at der ikke fastsættes vilkår i tilladelsen om, at der skal gælde fyldsandsmængdebegrænsninger, således at den fulde mængde, der udlægges, er til rådighed også for fyldsandsindvinding. Baggrunden for Rhode Nielsen A/S' ønske om, at der ikke indsættes en fyldsandsmængdebegrænsning, er behovet for, at der altid er udlagte og geografisk spredte indvindingsområder på det danske havområde, hvorfra sandfyld vil kunne leveres, samt at der i fællesområdet 562-LC Jyske Rev A er ressourcer, der er egnede som fyldsand.

Partshøring

Høringssvarene blev sendt i partshøring den 21. marts 2019, og NCC Industry A/S, Thyborøn Nordsøral A/S og Kroghs A/S indsendte partshøringssvar den 27. marts 2019.

Ansøgerne har ingen bemærkninger til høringssvarene fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og Søfartsstyrelsens svar samt svarene fra Slots og Kulturstyrelsen og museerne, men vil tage dem til efterretning.

Til Danmarks Fiskeriforening PO har ansøgerne følgende kommentar: Fiskerne efterlyser en procedure for at kommunikere omkring fiskeredskaber så disse ikke beskadiges eller går tabt som følge af råstofindvinding. Ansøgerne deltager gerne i et sådant arbejde, men har i skrivende stund ikke en oplagt løsning.

Til svaret fra Danmarks Naturfredningsforening har ansøgerne følgende kommentarer:

Ansøgerne har bemærkninger angående eksport af råstoffer, som ikke refereres yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette forhold relevant for sagen.

Landskabelige forhold og geologiske interesser

Ansøgerne bemærker, at de gennemgående miljøforhold tager udgangspunkt i miljølovgivningen, og de landskabelige forhold er derfor i denne sammenhæng kun relateret til landskabelige værdier på land. Tilsvarende er de geologiske forhold, som der henvises til ifølge lovgivningen, alene relateret til geologiske landskaber som er kendetegnet ved at kunne bidrage til forståelsen af landets geologi, herunder kyststrækninger, åse og kystprofiler. Herudover er undersøiske landskaber normalt ikke omfattet af denne type undersøgelser, og der er ikke udpeget bevaringsværdige landskaber på søterritoriet.

Hvorfor anvender man ikke frasigtet materiale

Ifølge ansøgerne bringes det frasigtede sand ikke i land, da markedet for sand 0-4 mm er ringe i det vestlige Jylland, hvor der er mange råstofgrave med overskud af sand, og da produktionsomkostningerne er meget lavere på land, vil det ikke være økonomisk rentabelt at bringe frasigtet materiale på land også. Fra tid til anden ændrer markedet sig, og i visse tilfælde vil man senere indvinde de fraktioner i et indvindingsområde, der tidligere er sigtet fra. Det er et forhold, der er gældende flere steder omkring Sjælland. Miljøkonsekvensvurderingen angiver, at slæbesugningen af havbunden og sedimentspild medfører en moderat påvirkning på ansøgningsområdet, mindre-ubetydelig i påvirkningszonen og ubetydelig-ingen i havområdet udenom. Der er således både vurderet for fjernelse af substrat og sedimentation af sedimentspildet. Hele arealet i ansøgningsområdet antages påvirket i løbet af den 10 års tilladelsesperiode, og havbunden forventes påvirket mere end 141% (506% i ressourceområdet 562-LC Jyske Rev A). Sedimentspildet medfører derfor ikke en merpåvirkning på de biologiske forhold i området, da fjernelsen af råstofressourcen i forvejen antages at påvirke hele ansøgningsområdet flere gange.

Uberørte referenceområder

Ansøgerne henviser til at, undersøgelsen er gennemført jf. bekendtgørelsens krav. Der stilles ikke krav om, at der laves undersøgelse i referenceområder, og ansøgerne er enige med Danmarks Naturfredningsforening i, at der mangler undersøgelser af uberørte referenceområder. Ansøgerne mener dog ikke, at det giver mening at lave bundfaunaundersøgelser i områder, hvor der ikke er udarbejdet en baseline som sammenligningsgrundlag inden råstofindvindingen i området blev påbegyndt. Af samme grund har NCC, der er en af ansøgerne, igangsat undersøgelser i to auktionsområder i forbindelse indvinding i område A-2016 og B-2016 (562-JE Jyske Rev J) samt et referenceområde, hvor der ikke vil blive indvundet. Begge områder er beliggende nær område 562-LC Jyske Rev A. Der har ikke tidligere været indvundet råstoffer i disse to områder, og der er således udarbejdet en baseline for hvert område, som er forudsætningen for senere at kunne gennemføre en valid vurdering af effekten af indvindingen. NCC har således mulighed for at gennemføre opfølgende undersøgelser, og følge udviklingen i de 10 år, hvor NCC forventer at indvinde i disse 2 områder.

Ansøgerne har bemærkninger angående definitionen af stenrev, som ikke refereres yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette forhold relevant for den enkelte sag.

Indvinding i Nordsøen

Ansøgerne henviser til, at de kumulative effekter af råstofindvinding i indvindingsområderne omkring Thyborøn er vurderet i miljøkonsekvensvurderingen, og angiver at nogen påvirkning ikke kan afvises i de enkelte indvindingsområder, men ikke en væsentlig kumulativ påvirkning, idet der ikke forekommer sedimentspredning mm ud af områderne. Den kumulative effekt vil derfor alene være en samlet arealpåvirkning. Miljøundersøgelser i råstofområderne på og omkring Jyske Rev finder generelt set de samme dominerende arter afhængigt af substratforhold, dybde mm. - også i nye ansøgningsområder, hvor der ikke før har foregået råstofindvinding (A-2016 og B-2016). Statusrapporterne viser ligeledes ikke væsentlig forskel på bundfauna og – flora før og efter indvindingsaktiviteten på trods af, at sugespor kan ses i nogle dele af områderne – i andre er de sandet til igen. Mindre substratændringer i nogle enkelte områder medfører ikke en væsentlig ændring i det biologiske samfund pga. den meget heterogene mosaik af substrattyper der findes i områderne i forvejen. Hertil tilføjer ansøgerne, at området udfor Thyborøn og omkring Jyske Rev er et naturligt meget dynamisk område med stor bølgepåvirkning og sedimenttransport, som i sig selv former det biologiske samfund.

Område specifikke kommentarer

Ansøgerne henviser til svar ovenfor omkring fiskeriets påvirkning af det eksisterende biologiske samfund i området. Miljøkonsekvensvurderingen af indvindingens kumulative effekter er således baseret på de eksisterende undersøgelser fra området. Det er ikke en del af opgaven at begynde at gætte sig til, hvordan det biologiske samfund ville have set ud i området uden påvirkningen fra fiskeriet. Miljøundersøgelserne og konsekvensvurderingen er foretaget i henhold til Råstofbekendtgørelsen og er baseret på de undersøgelser der findes fra områderne. Hvis der har været indvinding i områderne før de eksisterende undersøgelser, findes der ikke tilgængelige data for hvordan områderne så ud dengang. Igen vil ansøgerne gerne pege på, at de biologiske samfund i indvindingsområderne, også i de områder der ikke tidligere har været foretaget råstofindvinding i, ikke er væsentligt forskellige dvs. det er stort set samme arter og dækningsgrader der findes i områderne afhængigt af substratforhold, dybder ect.

Ansøgerne bemærker endvidere, at en dybdeændring over 1 m kan ikke ses i området på baggrund af eksisterende data, men der kan ikke udelukkes mindre dybdeændringer lokalt på <1m. Der vil altid være usikkerhed på data, og på datasæt indsamlet med 7-12 års mellemrum. En dybdeændring på mindre end 1 m på 16-34 m dybde er alt andet lige ubetydelig for det biologiske samfund.

Til Gorrissen og Federspiel på vegne af Rohde Nielsen A/S har ansøgerne følgende svar: Det er ansøgernes holdning at materialerne i 562-LC ikke er fyldmaterialer, hvilket også afspejles af, at der ikke har fundet indvinding til opfyldning sted i området i den tid det har eksisteret. Der er i Nordsøen udlagt store mængder til opfyldning og kystfodring i både i fællesområder og i Kystdirektoratets områder. Ansøgerne mener på den baggrund, at der bør lægges et loft på indvinding til opfyldning på højest 100.000 m³ årligt. Det bør rigelig dække behovet fra 562-LC.

Begrundelse for afgørelse om tilladelse til indvinding

Ved afgørelsen skal der, jf. lovens § 20, stk. 5, lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3. Det skal således sikres, at råstofudnyttelsen sker efter en samlet vurdering af en række samfundsmæssige hensyn.

På den ene side skal der lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet, en sikring af udnyttelse af råstofressourcerne samt erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljø- og naturbeskyttelse, beskyttelse af arkæologiske interesser, fiskerimæssige interesser, kystsikkerhed, infrastrukturanlæg, ulemper for skibsfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Råstofressourcen

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at den ansøgte indvindingsmængde, som er angivet i rapporten *Råstofgeologisk revurdering af område 562-LC Jyske Rev* er til stede i den kortlagte grusressource, og de omkringliggende sandede områder. Miljøstyrelsen vurderer samtidig, at indvindingsområdet er af betydning i forhold til forsyningen af materialer til betonindustrien. Indvindingen supplerer således den indvinding, der foregår på land, og medvirker generelt til at begrænse de miljømæssige effekter her. Miljøstyrelsen ønsker med henblik på at sikre en bæredygtig brug af ressourcerne, at råstofferne anvendes efter deres kvalitet. Derfor finder Miljøstyrelsen, at størstedelen af ressourcerne i område 562-LC Jyske Rev A primært skal anvendes som kvalitetsmaterialer, og dermed ikke til opfyldning, herunder til kystfodring og etablering af strande. Der stilles derfor

vilkår om, at kun en begrænset årlig mængde af råstofferne anvendes til de nævnte formål (bilag 1). Miljøstyrelsen har i denne vurdering bl.a. lagt vægt på, at der er udlagt store mængder råstoffer uden fyldsandsbegrænsning omkring Jyske Rev, og at der ikke tidligere er indvundet fyldsand i området selvom dette har været muligt.

Flora og fauna

Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsaktiviteten har en negativ påvirkning på bundfaunaen og -floraen konkret hvor den foregår, men er enig i, at de direkte fysiske effekter på havbunden ikke har en væsentligt negativ effekt på bundfaunaen uden for indvindingsområdet. Miljøstyrelsen er også enig i, at de påvirkede arter må antages at være almindeligt forekommende i indre danske farvande, og at indvindingen derfor ikke vil have nogen væsentlig negativ effekt på populationerne af bundfauna og -flora, hverken på lokal eller regional skala.

Miljøstyrelsen bemærker, at størstedelen af ansøgningsområdet består af substrattype 1 og 2, som på Jyske Rev med jævne mellemrum udsættes for naturligt høje værdier af suspenderet sediment, og at arterne i området dermed generelt er tilpasset et dynamisk miljø med suspenderet sediment og sedimentoverlejring. Miljøstyrelsen vurderer også, at området besidder nogen grad af naturlig sedimenttransport, som kan bidrage til reetableringen af området efter endt indvinding.

På trods af et dynamisk miljø på Jyske Rev, vurderer Miljøstyrelsen ikke, at dette er af en grad der kan forsage transport af sedimentspildet fra indvindingen i så væsentlig en grad, at det vil påvirke det omkringliggende havområde uden for påvirkningszonen. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at spredning af suspenderet sediment ikke har en væsentlig negativ effekt uden for ansøgningsområdet.

Miljøstyrelsen vurderer, at ændringer af substratet i indvindingsområdet ikke vil påvirke flora og fauna væsentligt, om end det til en vis grad kan ændre eller favorisere andre arter end de nuværende. Miljøstyrelsen bemærker, at dybdeændringer i området, ifølge miljørapporten, er belagt med en vis usikkerhed. Miljøstyrelsen vurderer, at gennemsnitlige dybdeændringer på op til en meter ikke kan ændre de biologiske forhold i området i grad der ikke kan accepteres.

Miljøstyrelsen bemærker endvidere, at der ifølge statusrapporten ikke er sket væsentlige ændringer af hverken de biologiske eller de fysiske forhold i området siden 2009/2010, hvor der har pågået råstofindvinding, omend der kan registreres ændringer i dækningsgraden af substratyperne.

Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen på den bentiske flora og -fauna fra indvindingsaktiviteterne i område 562-LC Jyske Rev A kan accepteres, da disse vurderes som væsentlige men lokale for området, og da væsentlige områder med naturtype 3 og naturtype 4 er udtaget af området.

Fisk og fiskeri

Miljøstyrelsen er enig i rapportens vurdering af, at arealinddragelsen i forhold til fisk er ubetydelig negativ set i relation til områdets lave fødemængde og naturlige dynamik. Ligeledes er Miljøstyrelsen enig i vurdering af, at sedimentspildet vil være begrænset i udbredelse og varighed, og da fiskene kan søge til andre områder mens indvindingen foregår, vurderes påvirkningen af sedimentspredningen på fisk i området som ubetydelig negativ. Da indvindingen er begrænset areal- og

tidsmæssigt vurderes påvirkningen af arealinddragelsen på fisk at være mindre, lokal og kortvarig.

Miljøstyrelsen bemærker, at Nordsøen er et vigtigt fiskeriområde for det kommercielle fiskeri, men at der ikke er fremkommet konkrete oplysninger, der kan bekræfte, at selve indvindingsområdet er særlig vigtigt for fiskerierhvervet. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil påvirke fiskeriet i området væsentligt, men vil have en kortvarig, lav forstyrrelsesgrad på fiskeriet. Dette vil især blive fremmet af en konstruktiv dialog erhvervene imellem.

Fugle

Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsaktiviteten ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på de arter af havfugle, der er registreret i området. Dels på grund af, at fødegrundlaget er sparsomt i størstedelen af indvindingsområdet, og fordi vanddybden begrænser tilgængeligheden af føde, og dels fordi indvindingsaktiviteten ikke vil medføre en væsentlig merbelastning i området, da der i dag allerede foregår indvinding. Med i betragtningen er også, at området 562-LC Jyske Rev A er beliggende minimum 50 km fra nærmeste fuglebeskyttelsesområde.

Havpattedyr

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsområderne udgør et lille areal ud af det samlede havareal i samme farvand, hvor marsvin kan forekomme. Miljøstyrelsen bemærker, at indvindingsområdet desuden ligger i stor afstand til områder, der er vurderet som kerneområder for marsvin, men at det dog ikke kan udelukkes, at området har en vis betydning for arten. Samtidig vurderer Miljøstyrelsen, at marsvin potentielt set vil kunne blive påvirket negativt af støj fra indvindingsfartøjets skruer og pumpeaktivitet. Miljøstyrelsen vurderer dog, at det ikke er et kritisk støjniveau, og samtidig vil marsvin have mulighed for at kunne fortrække fra området imens indvindingen foregår. Den samme vurdering gør sig gældende for både gråsæl og spættet sæl.

Samlet vurderes den ansøgte indvindingsaktivitet ikke at medføre forstyrrelse eller forringe fourageringsforholdene for de marine pattedyr i et omfang, der influerer på arternes udbredelse i området. Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af miljørapporten, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, at indvindingen ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Internationale beskyttelsesområder

Grundet den relativt store afstand til habitatområderne, og at indvindingen ikke vurderes at have en negativ påvirkning på miljøet uden for påvirkningszonen, vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingsaktiviteten ikke påvirker naturtyperne i de omkringliggende Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsen vurderer, jf. § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen), på baggrund af Natura 2000 væsentlighedsvurderingen at indvindingen hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, og der er derfor ikke krav om en vurdering efter bekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Miljømål og indsatsprogrammer

Flere af de potentielle påvirkninger på nogle af deskriptorerne i havstrategidirektivet behandles i de foregående afsnit, f.eks. falder D1 Biodiversitet under afsnittet *Flora og Fauna*.

Miljøstyrelsen vurderer, at havbundens integritet (D6) påvirkes væsentlig negativt i ansøgningsområdet, hvor der indvindes, men ikke i påvirkningszonen og uden for området. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkningen er lokal men langvarig, og derved med en moderat negativ påvirkning på området, men af ubetydelig påvirkning på det samlede miljømål.

Ligeledes vurderer Miljøstyrelsen, at miljøpåvirkningen ved sedimentspredning kun vil være lokal i ansøgningsområdet og i påvirkningszonen, hvilket derfor vurderes som ubetydelig i forhold til miljømål og indsatsprogrammer, herunder målet om god kemisk og økologisk tilstand for vandkvaliteten.

Miljøstyrelsen bemærker, at Energi, herunder støj i havet (D11) herunder undervandsstøj, befinder sig på et niveau, der ikke påvirker havmiljøet yderligere, da Jyske Rev allerede er et trafikeret område, hvor råstofindvinding allerede pågår. Efter havstrategidirektivet skal der ske overvågning af impulslyd i frekvensområdet 10 Hz til 10 kHz. Miljøstyrelsen vurderer ikke dette relevant for det pågældende arbejde. Støj beskrives yderligere under *Havpattedyr*.

Marinarkæologiske interesser

Miljøstyrelsen vurderer, at der kan gennemføres indvinding uden at der sker væsentlig påvirkning af marinarkæologiske interesser, da der ikke er registreret vrage eller andre objekter med marinarkæologisk interesse i ansøgningsområdet eller i påvirkningszonen, samt at der tidligere har været indvundet i området.

Miljøstyrelsen skal på baggrund af høringssvar fra Marinarkæologi Jylland gøre opmærksom på, at skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Strandingsmuseet i henhold til museumslovens § 29 h.

Rekreative interesser

Da der allerede foregår råstofindvinding i området, og da de rekreative aktiviteter i området er begrænsede, vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingen kan gennemføres, uden at der i øvrigt sker væsentlig påvirkning af rekreative interesser.

Sejladsforhold

Da der allerede foregår råstofindvinding i området, vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingen kan gennemføres, uden at der i øvrigt sker væsentlig merpåvirkning af sejladsforholdene.

På baggrund af høringssvar fra Søfartsstyrelsen skal Miljøstyrelsen bede primærtilladelsesindehaverne efterleve fremsendte vurderingsskema og bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 i relevant omfang.

Ammunition

Miljøstyrelsen henviser til høringssvar fra Forsvarsministeriets Ejendomsservice, som peger på at indvinding i området skal operere i henhold til Bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 § 14 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande, herunder at hvis der konstateres rester af UXO, skal arbejdet straks indstilles og der tages kontakt til Forsvarets Operationscenter.

Kumulative effekter

Miljøstyrelsen vurderer, at langt størstedelen af sedimentspild fra indvindingsaktiviteten er lokaliseret inden for selve indvindingsområdet og påvirkningszonen, og at der derfor ikke vil forekomme en væsentlig kumulativ påvirkning som følge af sedimentspild uden for ansøgningsområdet, herunder at der ikke vil være akkumulerede effekter fra indvindingen i de nærmeste indvindingsområder og klappladser. Miljøstyrelsen tillader en påvirkning som følge af sedimentspildet i indvindingsområdet og i påvirkningszonen.

Ifølge miljørapporten vurderes den kumulative undervandsstøj som værende lokal og af kortere varighed. De kumulative effekter af undervandsstøj vurderes derfor af Miljøstyrelsen at resultere i minimale forringelser for områdets dyr, da det vurderes, at disse kan finde andre egnede opholdssteder i nærområdet. På grund af manglende fødegrundlag og dybden i indvindingsområdet konkluderer Miljøstyrelsen, at indvindingen i sig selv og i kumulation med andre aktiviteter i området heller ikke vil påvirke fugle i området væsentligt. Miljøstyrelsen vurderer også, at indvindingen hverken i sig selv eller i kumulation med andre nærliggende indvindingsområder, klappladser eller andre projekter vil medføre en væsentlig merpåvirkning af fisk og fiskeri.

Miljøstyrelsen bemærker, at miljørapporten forholder sig til de samlede indvindingsaktiviteter på Jyske Rev, som potentielt kan medføre en kumulativ effekt på de biologiske forhold i området, som følge af generelle substrat- og dybdeændringer i området. Dette italesættes også i høringssvaret fra Danmarks Naturfredningsforening. Miljøstyrelsen vurderer, at den potentielt kumulative effekt på nuværende tidspunkt ikke kan kvantificeres i en grad, der opvejer hensynet til erhvervets interesser i området.

Jf. ovenstående vurderer Miljøstyrelsen, at den konkrete indvinding i sig selv eller i kumulation med andre projekter i indvindingsområdet ikke vil have en væsentlig kumulativ påvirkning på det omkringliggende havområde.

Støj

På baggrund af at området er beliggende ca. 45 km fra nærmeste kyst, og de hidtidige støjmålinger i forbindelse med råstofindvinding på havet, er det Miljøstyrelsens vurdering, at grænseværdierne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder må forventes at blive overholdt. Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke vil være væsentlige støjgener på land. Miljøstyrelsens finder derfor ikke, at det er nødvendigt at stille støjvilkår for indvindingen i området.

Øvrige interesser

Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingen kan gennemføres, uden at der i øvrigt sker væsentlig påvirkning af de interesser, der er nævnt i råstoflovens § 3.

Konklusion

Miljøstyrelsen har på denne baggrund og ud fra en samlet afvejning, jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding.

Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 8.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 1. Klagefristen udløber således den 10. februar 2020.

Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Miljø- og fødevarerklagenævnets hjemmeside. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Hvis Miljøstyrelsen fastholder afgørelsen, sender Miljøstyrelsen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43.

Underretning

Myndigheder og organisationer på e-postlisten har modtaget en kopi af afgørelsen. Afgørelsen er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside under annonceringer.

Bilag 1

Indvindingsområde 562-LC Jyske Rev A

Beliggende i Nordsøen

Indvindingsområdet er begrænset af rette linjer mellem følgende punkter:

Geografiske koordinater (WGS84)

Ø. Længde	N. Bredde		
07° 20,46'	56° 44,35'	07° 23,26'	56° 42,88'
07° 23,04'	56° 44,37'	07° 23,14'	56° 43,43'
07° 24,68'	56° 44,45'	07° 21,61'	56° 43,61'
07° 25,84'	56° 44,63'	07° 21,22'	56° 43,60'
07° 26,92'	56° 44,96'		
07° 27,29'	56° 45,33'		
07° 27,61'	56° 45,20'		
07° 27,97'	56° 45,22'		
07° 27,95'	56° 44,81'		
07° 28,29'	56° 43,43'		

Områdespecifikke vilkår

Samlet tilladt mængde i m³	Årligt tilladt mængde i m³	Andre vilkår
<i>5.100.000</i>	<i>700.000</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Indvindingen skal ske ved slæbesugning.2. I området må der maksimalt indvindes 100.000 m³ per år til opfyldninger herunder til kystfodring og etablering af strande.